

Následující den brzy ráno – byla neděle – sotva se trochu rozbřeslo, Mánek byl zas už jako na trní. Děda ještě spal, z jeho pokoje se ozývalo lehké chrápání a Mánkovi vrtalo hlavou, jaké asi ještě snímky jsou v tom albu v truhle na půdě a proč je včera nevzali s sebou dolů, když děda sliboval, že mu bude vyprávět ještě něco. A napadlo ho, že by se pro něj mohl do stodoly vypravit sám a dědu překvapit. Vůbec mu nepřišlo na mysl, že lezení po žebříku a pak chůze po nepevných prknech až k vikýři ve střeše není bez nebezpečí a děda že by tuhle tajnou výpravu asi neschválil. Ba že by mu ji určitě zakázal. Vyhrabal se z postele a potichoučku polehoučku se z chalupy vytratil ven do ranní lezavé mlhy na dvorek. A šup do stodoly.

Jenže ouha, tam zjistil, že žebřík je od patra odstaven a leží podle stěny. To znamenalo pokusit se zvednout ho a k hornímu otvoru vedoucímu na půdu ho přistavit. Nebude moc těžký?

Sláva, nebyl, vždyť je hliníkový! Včera, jak byl zvědavý na něco jiného, to nezkoumal.

Zvládl úkol jako zkušený lezec. I když trochu napjatý byl. Co kdyby se něco zvrtlo? Třeba noha? Ale naštěstí ne. I chůze po vratkých prknech nahoře dopadla dobře. Truhlici otevřel, album vzal, nesl je zpátky k žebříku a teprve tam si uvědomil, že se při sestupu dolů bude muset držet jen jednou rukou, když má druhou plnou. Kdyby se stalo, že by se třeba žebřík dole na mlatě podsmekl – to věděl, že se tvrdé hliněné základně stodoly říká mlat – zřítí se i s ním do hlubiny. A ta se mu teď, ve chvíli, kdy si tu možnost připustil, zdála veliká málem jako ta na komíně u cihelny. I když tady byl ve výšce nesrovnatelně menší, sotva tři metry. Jenomže co? Kdo ví, kdy se děda probudí. A kdyby volal o pomoc a přišel ho zachránit někdo od sousedů, byla by to podobná ostuda, jakou utrpěl děda, když byl kluk. To ne! A proto, třebaže v něm byla malá dušička, na žebřík vstoupil. V jedné ruce drahocenné album, druhou se přidržoval nosného okrajového sloupku. Díval se jen nahoru, protože bylo povzbudivé, jak se půda s každým krokem vzdalovala a pevná země naopak přibližovala, a najednou byl dole. Oddechl si, žebřík nechal stát a tichounce se vplížil do obytného stavení.

Tam ovšem bylo rázem po tajemství, protože děda stál v kuchyni u sporáku.

„Ty nespíš?“ zeptal se nejdřív klidně, a teprve když si všiml, že kluk má pod paží velkou knihu, hned věděl, co podnikl. A zaláteřil:

„Mánku, to snad ne! Jak sis..., co tě..., člověče, co kdybys..., žebřík jsem přece odstavil..., tys ho... Jak?“

„Je docela lehkej,“ namítl Mánek věcně.

„Právě že lehkej, a proto vratkej! Kluku, ty zasloužíš! Kdybys tam teď ležel jak

dlouhej, tak širokej, vždyť já bych o tobě ani nevěděl!“

„Neležím, dědo. Jsem tady. Celej a bez úrazu.“

„Zaplat'pánbůh,“ ulevil si děda, odložil vařečku, skočil k Mánkovi, popadl ho do náruče a ze samé úlevné lásky ho muchlal, jako by z něho chtěl duši vymačkat a ochránit ho před celým světem. A když ho konečně pustil, dodal: „Tys mi dal. A proč..., kvůli tomuhle?“ ukázal na album, které Mánek pořád třímal pod paží jako poklad.

Jen co dojedli oběd, děda Nuel si dvakrát kýchl a řekl:

„Měli bychom se ještě jednou vrátit k fotografiím z mého dětství. Vaši by asi řekli, že ti zbytečně pletu hlavu, ale já to vidím jinak. Tak než si pro tebe zase přijedou... Jenom kdybys to vykládal klukům ve škole, tak opatrně, aby to nepochopili špatně a neměli tě za blázna.“

„Já si to nechám pro sebe,“ sliboval Mánek, nažhavený a zvědavý.

Jenže děda si znova kýchl, teď jen jednou: „Popravdě, víš, já naopak chci, aby sis to pro sebe nenechával. Ono to může být užitečné pro každého. Kde máme to zpropadené album?“

„Tady,“ Mánek je už otvíral, jak přímo hořel nedočkavostí.

„Listuj, bude to až někde ke konci. Ale předtím se ještě můžeš podívat na ten osudný kráter u Stibůrků a na jejich rozpadlou zeď, abys viděl, co dokázala jedna jediná letecká puma z druhé světové války. Dnes by válka napáchala nesrovnatelně větší škody, pánbůh nás toho chraň.“

Mánkovy prsty, dychtivé a jeden vedle druhého jaksi rozbreptané, horečně obracely listy. Na okamžik mu sice oči znovu zavadily o pra- a praprababičku a také o cihelnu, komín a pohřeb paní Řehákové, ale ani když narazil na poničenou Stibůrkovu zahrádku, nezdržel se u ní dlouho a čekal, co zvláštního se objeví za ní.

Objevil se kluk. Kluk – koule. Nejen velký, ale jako óbrbalon. V obličejí oteklý, tváře jen puknout, nohy jako sloupy, paže jako kyje, prsty na ruce – buřty. Stál na dvorku před jejich stodolou. Ano, byla to jejich, Křížkova stodola s vraty nahnědo natřenými, a příšerně se zubil.

„Co to je?“ zeptal se Mánek.

A děda na to: „Spíš kdo to je, ne? To je důležité. Kdo myslíš?“

„Děsivej tlustoprđ.“

„Ale no tak, Mánku! Slušně, slušně prosím!“

„Sakra těžká váha, dědo.“

„Těžká váha Nuel. Teda tenkrát ještě ne Nuel, tak mi začala říkat až babička Hančí, když jsme se seznámili. Tady jsem byl ještě celým jménem Emanuel.“

„Ty?“ žasl Mánek. „To není možný!“

„Já tomu dnes už taky jen těžko věřím, ale je to tak.“

„Jak se ti to stalo?“ Mánek nemohl od fotografie odtrhnout oči. „Vůbec si nejsi podobný.“